A°. 1852. MAANDAG den 6. December. N°. 146.

UTRECHTSCHE PROVINCIALE EN STADS-COURANT.

ALGEMEEN ADVERTENTIEBLAD.

Bij deze Courant behoort een bijvoegsel, bevattende de Zitting van den Gemeenteraad.

ITALIË.

ROME 24 November.

De Fransche troepen, alhier in garnizoen, hebben bijna eenparig *voor* het Fransche keizerrijk gestemd.

— De Fransche vlugteling *Barral* is te Chamberij gearresteerd, als hebbende bij zich een kist met 2000 exemplaren van het geschrift *Napoleon le Petit*, en een kist buskruid.

FLORENCE 26 November.

De groothertogin is in den afgeloopen nacht van een prins bevallen. Deze gelukkige gebeurtenis is den volke met een salvo uit het geschut bekend gemaakt.

— Er hebben op nieuw hier en te Pisa arrestatiën plaats gehad, ten gevolge van een ontdekt komplot in laatstgemelde stad.

TURIJN 29 November.

In de zitting van de Kamer der afgevaardigden van heden heeft de minister van publiek onderwijs het ontwerp van wet ingetrokken, waarbij een supplementair crediet van 25,000 livres werd verleend aan de secondaire en élémentaire scholen van Sardinië. De heer *Menabrea* interpelleerde den minister van publieke werken over den ijzeren spoorweg aan gene zijde van den berg Cenis en zijne vereeniging met den Franschen spoorweg. De minister heeft hierop geantwoord, dat hij een ontwerp van wet zou indienen nopens den spoorweg van Novare naar het Lac-majeur, en dat men alsdan over dit punt zou spreken.

— De gemeenteraad van Finale is ontbonden, omdat ze, zonder voorkennis van het gouvernement, eene petitie naar Rome heeft gezonden, ten voordeele van een' afgezetten geestelijke.

— De *Gazette officiele de Savoie* verzekert, dat de bisschop van Turijn een besluit zal uitvaardigen, waarbij al de priesters in hunne bediening worden geschorst, die de begrafenis van abt *Gioberti* hebben bijgewoond. Dit getal priesters bedraagt meer dan tachtig.

— Den 30. Nov. heeft het in Savoije het grootste gedeelte van den dag gesneeuwd. Ofschoon het weder zacht is, waren de bergen met sneeuw bedekt.

DUITSCHLAND.

WEENEN 30 November.

Er is eene wet over genootschappen en vereenigingen uitgevaardigd. Staatkundige vereenigingen zijn daarbij voor immer verboden.

— Ter gelegenheid van de Kersmis zal het Rijkscongres voor 14 dagen zijne werkzaamheden schorsen.

— Uit Athene zijn tijdingen ontvangen van den 23. Nov., dat de Kamer der afgevaardigden den kandidaat der regering *Parisis* benoemd heeft tot voorzitter in de Kamer der afgevaardigden.

— 3 *Dec.* 5 pCt. 95 3/8; N. L. 95 3/4; zilver L. 111 3/4.

BERLIJN 2 December.

De partijen in de beide Kamers constitueren zich. Men merkt weder op, dat de R. Katholieke partij het spoedigst is vereenigd; door haar eendragt wint ze, wat ze anders in aantal mist.

Voor den presidialen zetel zijn de kandidaten in de 2e Kamer van de regterzijde *Uhden* en *v. Waldbott* en van de linkerzijde *v. Schwerin*.

[illegible] 2 December.

Den 26. Nov. heeft eene zaak voor de regtbank van Minden gediend, welke nog al opzien verwekt. De geneesheer *Jacobi* werd beschuldigd op zijn 18de jaar aan een zijner vrienden een brief te hebben geschreven, waarin hij den Koning beleedigt. Die brief is bij gelegenheid van een huisonderzoek gevonden. Uithoofde van zijne jeugd en van zijne voorloopige gevangenis gedurende 1 1/2 jaar, heeft de regtbank hem tot eene gevangenis van 6 weken veroordeeld.

— Volgens enige onzer dagbladen, heeft eene Engelsche vereeniging zes vaartuigen van de Duitsche vloot gekocht voor 600,000 fl. Men wilde zich van de schepen ontdoen, dewijl het onderhoud dagelijks 1900 fl. kost.

— De sinds lang aangekondigde verandering in het Beijersche ministerie is ingegaan. De graaf *Reigersberg* is benoemd tot minister van binnenlandsche zaken in plaats van den heer *von Zwehl*, die minister van eeredienst is geworden.

ENGELAND.

LONDEN 3 December.

(De kanselier der schatkist heeft heden zijn budget in het Huis der Gemeenten aangeboden. De minister beschouwt het beginsel van onbegrensde concurrentie als voor altijd aangenomen, en wil vergoeding geven aan hen, die door de intrekking der navigatiewet en door de wetgeving op de suikers en granen benadeeld zijn.

Wat het maritiem belang aangaat, wil hij de regten voor vuurbaken en tonnen verminderen, en de armentax en enkele andere lasten opheffen. Deze reductie zou een verlies daarstellen van 12 millioen gulden. — Voor de suikers stelt de minister voor de geraffineerde suiker in entrepôt te nemen en een regt te heffen op de geraffineerde in plaats van op de ruwe-suiker. — De minister was voortdurend aan 't woord bij 't vertrek van den post.

— Onze dagbladen melden, dat eene der laatste daden van den overleden N. Amerikaanschen minister van buitenl. zaken *Daniel Webster* is geweest eene nota aan de hoven van Europa tot het nemen van gemeenschappelijke maatregelen ter afschaffing van de tolregten op de *Sund*, daar deze regten noch door het Staats- noch door het volkenregt zijn te billijken.

— Het N. Amerikaansche eskader, dat in de eerste dagen van Dec. naar Japan vertrekt, onder bevel van den commodore *Perry*, bestaat uit 13 stoom- en zeilschepen, te zamen met 110 stukken en 1945 koppen. Nog zal een marinekorps van 700 man op de bodems ingescheept worden, waardoor de geheele bemanning met de officieren op 4000 man wordt gebragt.

— Onze fondsen zijn gedrukt. Gec. 101 1/8; bank 222; Holl. 4 pCt. 98 1/4; Port. 4 pCt, 38 3/4 à 1/4.

FRANKRIJK.

PARIJS 2 December.

Nadat gister avond het wetgevend ligchaam op St. Cloud den uitslag aan den prins was gaan mededeelen van de stemming over het keizerrijk, en de president *Billault* en de vice-president van den senaat *Mesnard* den keizer hadden toegesproken, heeft *Lodewijk Napoleon* eene redevoering gehouden, die door het luide gejuich der aanwezenden werd begroet. (Van dat alles hebben wij onze lezers Vrijdag in een buitengewoon nommer mededeeling gedaan). Heden is het keizerrijk plegtig uitgeroepen en heeft de keizer zijn triomphantelijken intogt gedaan.

Het stadhuis was allersmaakvolst gedecoreerd. 1500 vaandels, in tropheën met schilden, wapens, baniers en fluweel verbonden, versierden het gebouw, terwijl op het plein eeremasten waren opgerigt. Troepen stonden onder 't bevel van generaal *Alphonse* onder de wapenen. Ten tien ure precies is de prefekt met al de leden van den departementalen- en gemeenteraad op het groote balcon verschenen, onder het gebulder van 't geschut, het geroffel der trommen, het presenteren der geweren en het gejuich van *leve de keizer!*

Met luider stemme heeft de prefekt lezing gedaan van de proclamatie van het keizerrijk; de troepen hebben hierop gedefileerd en een banket van 200 couverts is aan de aanwezige autoriteiten aangeboden.

St. Cloud had in den vroegen morgen reeds een feestelijk aanzien verkregen; van zeverleden kwamen van verschillende kanten troepen bijeen, om den keizer op zijn weg naar de Tuilleriën te begeleiden. [illegible] ten 12 ure heeft de keizer in de uniform van generaal het paleis verlaten en heeft zich de stoet in beweging gesteld. Behalve de ruiterij, waren een aantal eskadrons van de nat. garde te paard in den trein aanwezig. Voor den keizer ging zijn militair huis, en achter hem de algemeene staf, die schitterde door de menigte en verscheidenheid der uniformen. Er waren ruim 300 hoofdofficieren bijeen. Voor en achter den keizer was eene ruimte van 25 schreden gelaten.

Op den geheelen weg werd de keizer met warme toejuichingen begroet, waarover deze de vreugde op zijn gelaat weêrgaf.

Op het paleis der Tuilleriën was de keizerlijke familie bijeen. Ook *Abd-el-Kader* was er. Dadelijk bij het naderen van den keizerlijken stoet ontdekten zich allen, en werd er een oorverdoovend hoerah! aangeheven; het gejuich duurde voort zoolang de revue door Z. M. werd gehouden. Ten laatste heeft de keizer zich op het balkon vertoond. De hoofdofficieren hebben dadelijk hunne opwachting aan den keizer gemaakt.

Alle korporatiën der werklieden hadden zich, baniere aan 't hoofd, op het plein der Tuilleriën vereenigd en hebben voor den keizer gedefileerd. Vooral het bijzijn der werklieden maakte op den keizer en de volksmenigte een allergunstigsten indruk.

Kwart over twee uur heeft de minister van binnenlandsche zaken *de Persigny* zich te paard naar het plein de la Concorde begeven, en te midden van de nationale garde, daartoe bijeen geroepen, de uitroeping van het Keizerrijk voorgelezen.

De keizer blijft thans de Tuileriën bewonen; heden avond is er groot diner van 60 couverts, waaraan de leden der keizerlijke familie, de ministers de groot dignitarissen, en de eerste officieren uit het keizerlijke huis deelnemen. Doormalis er groote receptie.

— *Le Pays* [illegible] titel van *Journal de l'Empire* aan[illegible] een half [illegible]

— Het schijnt stellig, dat het Spaansche ministerie besloten heeft per Coup d'Etat de grondwetshervorming daar te stellen, indien de Kamers zich met de ontwerpen soms niet mogten willen vereenigen. De algemeene correspondentie zegt, dat bepaaldelijk in den ministerraad een besluit in dien zin is genomen.

— Uit Algerië is berigt ontvangen, dat een oproerige volksstam in Laghouate door Fransche troepen streng getuchtigd is geworden. Volgens het berigt van den bevelhebber der Fransche troepen, hebben deze na eenen versnelden marsch van vier en twintig uren de Arabieren te El-Keig overvallen, twee honderd van hen gedood en 2000 kameelen benevens 20,000 schapen buit gemaakt.

PARIJS 3 December.

De receptie van gister avond op de Tuilleriën is luisterrijk geweest. Alle staatsligchamen waren er tegenwoordig. Geen enkele dame was toegelaten. De keizer is enkele malen de zalen rondgewandeld, en reeds voor 10 ure naar zijne vertrekken teruggekeerd.

De keizer heeft gister zijne regering ingewijd door een bezoek in de hospitalen van Parijs. Dat is een gelukkig denkbeeld geweest.

— Het wetgevend ligchaam is gister bijeengekomen om de lezing aan te hooren van het besluit, waarbij de buitengewone zitting, den 25 Nov. geopend, is gesloten. — Der vergadering is tevens mededeeling gedaan, dat ze den 14 Febr. weder in gewone zitting zal bijeenkomen. Die gewone zitting moet 3 maanden duren; in dien tijd zullen de feesten van de inzegening en de krooning plaats grijpen, om de leden daartoe niet op nieuw uit hunne werkzaamheden te roepen.

— Onder de officiele acten, door den *Moniteur* medegedeeld, merkt men op de benoeming tot senatoren van de heeren *Abbattucci*, minister van justitie, en *Carrelet*, generaal-kommandant van de 1e militaire divisie.

— Het *J. des Débats* meldt, dat de markies *Antonnini*, gezant van Napels, reeds gister zijne nieuwe geloofsbrieven heeft aangeboden. Dit is wel wat haastig. De officiële tijding van het uitroepen van het keizerschap kan te Napels nog niet ontvangen zijn. — Men heeft evenwel vooraf gemeld, dat de beide staten, waar nog leden van het Huis *Bourbon* op den troon zetelen, Spanje en Napels, de eersten zouden wezen, om het keizerrijk te erkennen!

De *Assemblée nationale* meldt, dat de graaf *van Chambord* aan de Europesche hoven geen protest heeft ingeleverd tegen het nieuwe keizerschap, evenmin als hij er mededeeling aan gedaan heeft van het manifest aan het Fransche volk.

— Het geheele getal ingeschrevene kiezers bedraagt 9,843,076

Van het leger hebben nog gestemd .		360,352
Het geheel der kiezers is dus . . .		10,203,428
Hiervan hebben *ja* gestemd		7,824,189
Waardoor er overblijven		2,379,239
Van deze hebben *neen* gestemd	153,115	
Nietig	63,326	
Hebben niet gestemd . . .	2,062,798	
	2,379,239	

— Weder eene wijziging in den Spaanschen ministerraad. In plaats van generaal *Lara* is tot minister van oorlog benoemd generaal *Gayetana de Tibina*, senator en inspecteur-generaal van de karabiniers. Sommigen meenen, dat deze vervanging in verband staat met de te wachten grondwetshervorming. Voor kort hebben de ministers van binnenl. zaken en openbare werken, naar men zegt, om gelijke redenen, hun ontslag genomen.

— De fondsen zijn voortdurend gedrukt, in plaats dat ze rijzen. 3 pCt. 84 à 83,50; 4½ pCt. 105,80 à 50; Bank. 2900 à 2925; 5 pCt. Belg. 99⅞; 4½ pCt. 99¼; Rom. 98½; Piem. 100,25; Sp. 3 pCt. buitenl. 50¾; binnenl. 45½; uitgest. 24⅞.

NEDERLAND.

's GRAVENHAGE 3 December.

In de zitting van de Tweede Kamer van heden is het comité opgeheven, en werden de openbare beraadslagingen hervat over de afzonderlijke artikelen van Hoofdstuk X (Oorlog) der Staatsbegrooting.

Onderscheiden artikelen hebben aanleiding gegeven tot het vragen en geven van inlichtingen. Op de vraag welke zienswijze de Minister heeft ten aanzien van de opleiding der kadets en adelborsten voor de marine van de militaire akademie te Breda, eene combinatie welke volgens den Minister van Marine op den duur niet wenschelijk was, heeft de Minister van Oorlog te kennen gegeven, dat hij, schoon de combinatie niet willende verdedigen, evenwel thans voor het behoud der inrigting, zoo als die bestaat, gestemd is, ten einde niet andermaal tot eene algeheele verandering te besluiten. Hij is voor het behoud der instelling, maar met het voornemen tot verbetering. Het artikel, tot gemelde inrigting betrekkelijk, is daarop aangenomen met 43 tegen 18 stemmen.

Art. 26, omtrent het materieel der genie, heeft tot langdurige discussiën aanleiding gegeven. Door den heer *de Man* is eene stemming gevraagd, omdat hij tegen het artikel was. Hij zou liever wenschen eene suppletoire begrooting op dit stuk. Dan zou de Minister in de gelegenheid wezen zijn defensie-stelsel voor goed te vestigen en de noodige bezuinigingen aan te brengen. Het art. is daarop aangenomen met 46 tegen 17 stemmen, en daarna het geheele hoofdstuk met 43 tegen 20 stemmen.

's GRAVENHAGE 4 December.

In de zitting van de Tweede Kamer van heden zijn de beraadslagingen geopend over het *vijfde* hoofdstuk der Staatsbegrooting, betreffende de Kolonien. Drie hoofdpunten zijn daarbij ter sprake gebragt, als 1°. het ontslag van den gouverneur-generaal *v. Raders*, in verband met het gebeurde met het Oostenrijksche schip Venezia; — 2°. de vrijverklaring der slaven, en 3°. de comptabiliteitswet voor de Indiën. — De heeren *van Goltstem*, *Mackay*, *Blussé* en *v. d. Linden* hebben, even als de minister, daarover het woord gevoerd, en de beraadslagingen over dit onderwerp zullen Maandag worden vervolgd.

— Door de afdeelingen zijn tot rapporteurs over de conversie-wet benoemd de heeren *Bachiene*, *v. Hall*, *Hugenholtz*, *de Fremery* en *v. Doorn*.

AMSTERDAM 4 December.

Naar men verneemt, heeft de Plaatselijke Commissie van Geneeskundig Toevoorzigt alhier, dezer dagen, hare aandacht gevestigd op het klein suikerwerk, dat vooral ter gelegenheid van den St. Nicolaas verkocht wordt en veeltijds kleurstoffen bevat, welke voor de gezondheid hoogst schadelijk zijn. Er is alzoo door een Commissaris van Policie, geadsisteerd door twee leden van gemelde commissie als deskundigen, een onderzoek in winkels van koeken banketbakkers en van de makers van het bedoelde suikerwerk gedaan, ten gevolge waarvan verscheidene aanhalingen hebben plaats behad en processenverbaal zijn opgemaakt. (*Amst. C.*)

UTRECHT 4 December.

Gisteren avond heeft de heer DE BORDES, luitenant der Genie, in het Natuurkundig Genootschap de spreekbeurt vervuld, en gesproken over de mijnwerken, de ontginning, bewerking en voortbrengselen der mijnen; over de tunnels in ijzeren wegen en kanalen gemaakt. De Spreker handelde voorts over de gevaren, waaraan de mijnwerker is bloot gesteld door schadelijke gassen in de mijn, door instortingen, kolenbranden en inbraak van water in de mijn, enz., waardoor jaarlijks duizenden menschen om het leven komen. Ter voorkoming van deze ongelukken heeft het menschelijk vernuft reeds vele uitvindingen gedaan als de *Davy's* lamp, toestellen om de bedorvene lucht uit de mijnen te brengen en door betere lucht te doen vervangen; een toestel, om bij het breken van het touw aan den bak, waarmede de mijnwerker naar boven en beneden gelaten wordt, den val en dus den dood van den man te verhinderen, enz. Al deze uitvindingen werden beschreven en door afbeeldingen opgehelderd.

UTRECHT 5 December.

Bij de militaire geneeskundige dienst heeft dezer dagen de volgende garnizoenswisseling plaats gegrepen:

De officieren van gezondh. 1e kl. *Matthijsen* van Haarlem naar Venlo; *Deurink* van Tilburg naar Haarlem; *Smith* van Maastricht naar Gorinchem en *Alderath* van Alkmaar naar Breda; — de officieren van gezondh. 2e kl. *van Breda Kolff* van Venlo naar Leiden; *Harbauer* van Bergen-op-Zoom naar Tilburg en *Basting* van Gorinchem naar 's Gravenhage; — de officieren van gezondh. 3e kl. *v. d. Heggen Zynen* van Leeuwarden naar Utrecht, *v. d. Scheer* van 's Bosch naar Leeuwarden, en *Eikendal* van Breda naar Medemblik.

— Met 1° Jan. aanstaande zal de geneeskundige dienst der land- en zeemagt worden gescheiden. Reeds is, naar men wil, op voorstel van Z. E. den Minister van Marine, voor de geneeskundige dienst der zeemagt een inspecteur benoemd, welke betrekking tot dusverre door dien der landmagt, gelijktijdig werd waargenomen. Ook de opleiding van geneeskundigen voor de zeemagt zou voortaan niet meer zoo als thans, aan de kweekschool te Utrecht, maar afzonderlijk plaats hebben, indien althans de daaraan verbonden bezwaren dit niet beletten. (*Z. Bl.*)

— De oprigting der Kamer van Koophandel en Fabrieken alhier, is dezer dagen gevierd met een diné, hetwelk door den voorzitter, den heer *W. H. de Heus*, aan hare leden was aangeboden.

— Genaturaliseerden, die nog hebben verzuimd om hunne verklaring bij den burgemeester hunner gemeente af te leggen, dat zij de naturalisatie aannemen, iets 't welk zij volgens de wet binnen 6 maanden na den 20sten dag der vermelding in de *Staatscourant* behooren te doen, en wier regten dus eigentlijk zijn komen te vervallen, worden uitgenoodigd zich vóór den 15. Januarij tot den Koning te wenden, ten einde de regering in de gelegenheid zij, te onderzoeken, in hoeverre er termen zouden kunnen geacht worden aanwezig te zijn, en dat verzuim door het indienen van eene wetsvoordragt te herstellen.

— In de *Staatscourant* leest men, dat door Z. M. zijn benoemd o. a. tot plaatsvervangers van den kantonregter te Nieuwer-Amstel de advocaten Mr. *J. H. Gilquin* en Mr. *G. H. G. Ras*.

— Te Haarlem is den 2 dezer voor de Arrondissements-Regtbank gecompareerd de uitgever der *Nieuwe Rotterdamsche Courant*, welke eenig artikel in genoemd blad had opgenomen over de zaak van het verduisteren van goederen en gelden uit de stads-bank van leening te Haarlem, kort nadat deswege een geregtelijk onderzoek had plaats gehad. De Regter-commissaris had dien ten gevolge den uitgever opgeroepen als getuigen in die zaak, meenende door hem, ten gevolge van genoemd art. meerder licht in die zaak te kunnen bekomen, door vooreerst bekend te worden met den schrijver van genoemd art. De heer *Nijgh*, uitgever der *N. Rott. Cour.*, heeft echter die getuigenis geweigerd, en is dien ten gevolge overeenkomstig art. 68 Wetb. van Strafv. voor de regtbank gedagvaard, om gehoord te worden over de redenen dezer weigering. — In de openbare teregtzitting van 2 Dec. heeft hij in de weigering volhard, als gronden aangevende: dat de vraag, welker beantwoording verlangd is, niet in verband staat met het misdrijf, 't welk onderzocht wordt, en derhalve het geen van hem gevraagd is geene getuigenis is; dat hij, als uitgever eener Courant, uit kracht van zijn beroep, jegens zijne correspondenten tot geheimhouding verbonden is, en dus, op grond van art. 65 al. 3 Wetb. van Strafv., geene getuigenis behoeft af te leggen; dat art. 4 van het besluit van den Souvereinen Vorst van 24 Jan. 1814 hem het regt geeft, om het stilzwijgen te bewaren, en alleen zich zelven aansprakelijk en verantwoordelijk te stellen voor de bewuste berigten. — De ambtenaar van het openb. ministerie heeft daarop aangemerkt: dat het eerste argument, waarbij de beoordeeling van hetgeen bij het onderzoek van een misdrijf al dan niet noodig of dienstig is te weten, van den regterlijken beambte wordt overgebragt op den als getuige geroepen persoon, geene opzettelijke wederlegging behoefde; dat de comparant niet, uithoofde van zijn bedrijf, valt in de uitzonderingen bij art. 65 Wetb. van Strafv. vermeld, nademaal deze bepaling alleen slaat op getuigen, welke verpligt zijn de mededeeling van geheimen te ontvangen, en geenszins op personen, die vrijwillig mededeelingen van dien aard bekomen en, ofschoon welligt bij overeenkomst zich vrijwillig tot geheimhouding verbindende, daartoe niet wettiglijk verpligt zijn; dat de bepaling van het besluit van 24 Jan. 1814, waarop de comparant zich beroept, ten dezen niet van toepassing is, vermits nu in 't geheel geene kwestie is van een geïncrimineerd geschrift, noch van verantwoordelijkheid van een courantier, waarvan het onderzoek in eene strafzaak, 't welk de opsporing der waarheid en het ontdekken der schuld of onschuld van derden ten doel heeft; dat ook, indien het bewuste berigt zelf grond mogt opleveren tot vervolging, hetgeen nu niet het geval is, door het bekend zijn van drukker of uitgever geenszins zouden worden uitgesloten om onderzoek naar den schrijver en diens

vervolging. — Het O. M. concludeerde tot toepassing van den lijfsdwang, volgens art. 68 Wetb. van Strafv.

De uitspraak is bepaald op Dingsdag aanstaande.

— Wij zijn verzocht eenige melding te maken van de piano met mechaniek, waarmede de heer Bats in het gebouw van Kunsten en Wetenschappen is uitgepakt. (Zie advertentie.) Gaarne voldoen wij aan dat verlangen, en raden wij ons publiek aan, deze schoone uitvinding te gaan bezigtigen. Hij, die zulk eene piano bezit, kan muziekmeester en handelaars afschaffen, want hij ontbiedt slechts aan de fabriek een of ander nieuw stuk, het zwaarste, al ware het ook een concertstuk van *Weber* of *Litolff*, en wanneer hij het op zijne piano wenscht gespeeld te hebben, draaije hij slechts, en het muziekstuk wordt in al deszelfs luister, met inachtneming van piano's, forte's, zonder weglating van eene enkele noot, waarmede anders pianisten ons nog al vergasten, ten gehoore gebragt. Die dus 't beste draait, speelt 't best piano! Deze piano kan ook daarentegen, door uitligting der mechaniek, als gewone piano bespeeld worden.

Bij den Burgerlijken Stand te *UTRECHT* zijn van den 28 Nov. tot den 5 December 1852
Ingeschreven: Ondertrouwd 9 paren; — Gehuwden 9 paren; — Geborenen 35, als 16 j. en 19 m.; — Overledenen 27, als 13 van het m. en 14 van het v. geslacht, waaronder 1 levenloos aangegeven.

Bij den Burgerl. Stand te *AMERSFOORT* zijn van den 28. Nov. tot en met den 5. Dec. 1852
Ingeschreven: Ondertrouwd geene. — Gehuwd 1 paar. *Geboren*: 5 kinderen, zijnde 2 jongens en 3 meisjes. *Overleden*: 2 personen, 1 van het mannelijk en 1 van het vrouwelijk geslacht. Levenloos aangeg. 1 mann. gesl.

De Provinciale Commissie van Geneeskundig Onderzoek en toevoorzigt zal op Woensdag den 8. December, des namiddags te één ure, examen afnemen aan eenen *Aspirant Heelmeester*.

Utrecht, den 3. December 1852.

Namens de Commissie voornoemd,
P. J. I. de Fremerij,
Secretaris.

---

(1) *** Ondertrouwd:

D. WAFELBAKKER,
en
A. C. SCHLüTER,
van Utrecht.

Leijden, den 3 December 1852.

Eenige kennisgeving.

---

(1) *** Op den huize *Over-Holland*, beviel heden voorspoedig van eene *DOCHTER* Vrouwe H. S. W. RoELL, geliefde Echtgenoote van

A. H. CLIFFORD.

Loenen aan de Vecht, 3 December 1852.

---

(1) *** Heden overleed tot onze diepe droefheid onze hartelijk geliefde Moeder en Behuwd-Moeder MARGARETHA ANTHONIA HEEMSKERK, Wed. den Hoogleeraar J. F. L. SCHRÖDER, na een allersmartelijkst lijden van vier maanden, in den ouderdom van bijna 66 jaren.

Utrecht, Uit aller naam,
29 November 1852. J. SCHRöDER.

Eenige kennisgeving.

---

(1) *** Al degenen, die iets te vorderen hebben van- of verschuldigd zijn aan de Nalatenschap van wijlen GERRIT MUTS, in leven Mr. Smid, gewoond hebbende en overleden te Utrecht, worden verzocht daarvan opgave of betaling te doen vóór den 27 December 1852 ten huize van J. W. WEIDNER, Oude Gracht bij de Smeebrug, A. 52, tusschen 1 en 2 en 4 en 6 ure.

---

(1) *** Commissarissen van den Weg van Houten naar het Beusichemsche Veer brengen ter kennis van de belanghebbenden, dat, bij acte, den 27 November 1852 voor den Notaris H. J. BUSKES, te Utrecht, verleden, zijn uitgeloot 5 AANDEELEN, ieder à *f* 500, ten laste van den gemelden Weg, Nos. 25, 31, 49, 51 en 65, waarvan de aflossing zal plaats hebben 2 Januarij 1853, met bijbetaling eener Premie van *f* 10 per Aandeel, bij den Thesaurier dezer Onderneming, in de Ridderschapstraat te Utrecht, H. No. 633.

STUDENTEN-CONCERT.

(1) *** Het Eerste DAMES-CONCERT zal plaats hebben op Woensdag 8 December e. k., des avonds ten 7 ure, in het Gebouw van Kunsten en Wetenschappen op de Mariaplaats.

De Zaal zal ten 6 ure geopend worden.

Utrecht, 4 December 1852.

Namens de Commissie,
van AFFELEN van OORDE.
Secretaris.

COLLEGIUM MUSICUM ULTRAJECTINUM
AMAT ALTA SILENTIA MUSA.

2E STADS-CONCERT

OP ZATURDAG DEN 11 DECEMBER 1852.

Programma.

EERSTE DEEL.

1. Ouverture in C Dur, werk 124, van *L. van Beethoven*.
2. 11e Air Varié, van C. de Bériot voor de viool, voor te dragen door den Heer Concertmeester H. J. DAHMEN.
3. Symphonie nationale Hollandaise, pour Pianoforte et Orchestre.
   a. Maestoso.
   b. Scherzo (Al is ons Prinsje nog zoo klein.)
   c. Adagio.
   d. Finale. (Volkslied) gecomponeerd en uit te voeren door den Heer HENRIJ LITOLFF.

TWEEDE DEEL.

1. Ouverture, Melusine van *F. Mendelsohn-Bartholdy.*
2. *Spinnlied* en *Grande valse de Bravoure*, gecomponeerd en uit te voeren door den Heer HENRIJ LITOLFF.
3. Romance: Don Sebastien, transcrit pour le violon, par *Panofka*, avec accompagnemen, de Piano, voor te dragen door den heer Concertmeester H. J. DAHMEN.
4. Ouverture à *Maximilien Robespièrre*, gecomponeerd door den Heer LITOLFF, uitgevoerd onder de directie van den auteur.

Aanvang des avonds ten *zeven* ure; de deur zal ten *zes* ure geopend zijn.

De bewijzen van toegang zijn à *f* 1,50 te bekomen bij den heer *Rahr*, en des avonds aan het Bureau.

NB. Het Bestuur van het Stads-Concert maakt hierbij bekend, dat bij het verlaten der Zaal SORTIE-KAARTJES zullen uitgereikt worden, welke bij het binnenkomen weder zullen moeten worden afgegeven.

AANBESTEDING.

(1) *** Op Vrijdag den 10 December 1852, des voormiddags ten 11 ure, zal in het oude Regthuis van Sevenhoven, te Lopikerkapel, (gemeente Lopik), publiek worden aanbesteed:

Het doen van eenige belangrijke herstellingen en vernieuwingen aan de PREDIKANTSWONING te Lopikerkapel, met de leverancie der Materialen.

Waarvan het bestek en de teekening 14 dagen bevorens ter lezing zal liggen te Lopikerkapel in het oude Regthuis van Sevenhoven, en voorts bestekken te Lopik in het Regthuis; te Utrecht bij van Stuivenberg, op het Vreeburg; te IJsselstein in *de Moriaan*, en te Vreeswijk in het Nieuwe Logement; terwijl inmiddels nadere inlichtingen zijn te bekomen bij den Heer H. D. W. van Zalingen, Opzigter bij 's Rijks Waterstaat te Vreeswijk.

OPENBARE AANBESTEDING.

(1) *** Burgemeester en Wethouders der stad Utrecht zullen op Zaturdag den 11. December 1852, des namiddags ten een ure, ten stadhuize, in het openbaar aanbesteden:

Het doen van EENIGE VERNIEUWINGSWERKEN, benevens het VIERJARIG ONDERHOUD van het LEIJDSCHE JAAGPAD tusschen de steden Utrecht en Woerden, aanvang nemende met 1°. Januarij 1853 en eindigende met ultimo December 1856.

Het bestek ligt ter inzage aan stads magazijn, achter Klarenburg, aanwijzing zal plaats hebben op Dingsdag den 7. December 1852, te beginnen aan het Leijdsche Veerhuis te Utrecht.

Utrecht den 30. November 1852.

De Secretaris der stad Utrecht,
H. G. RöMER.

OPENBARE AANBESTEDING.

(1) *** Burgemeester en Wethouders der stad Utrecht zullen op Zaturdag, den 11. December 1852, des namiddags ten één ure, ten Stadhuize, in het openbaar aanbesteden:

Het daarstellen eener OVERDEKTE HOUTEN MANEGE.

Het bestek ligt ter inzage aan Stads-Magazijn, achter Klarenburg; aanwijzing in loco zal geschieden op Donderdag den 9. December, des voormiddags ten elf ure.

De Secretaris der stad Utrecht,
H. G. RöMER.

MINISTERIE VAN JUSTITIE.

PROVINCIE UTRECHT.

AANBESTEDING.

(1) *** Op Woensdag den 15. December 1852, des middags te 12 ure, zal, onder nadere goedkeuring door den Commissaris des Konings in de provincie Utrecht, of, bij zijne afwezendheid, door een der Leden van de Gedeputeerde Staten, in bijzijn van den fungerenden Hoofd-Ingenieur van den Waterstaat in het 8e district, aan het lokaal van het provinciaal bestuur te Utrecht, worden aanbesteed:

het daarstellen van de Funderingswerken voor eene nieuwe Cellulaire Gevangenis en het optrekken van het Ingangsgebouw, Bewaarderswoningen, enz. op het Bolwerk Wolvenburg, bij de Wittevrouwenpoort te Utrecht.

Het bestek, waarnaar deze Besteding geschiedt, ligt ter lezing te Utrecht, in *de Nieuwe Bak*, *de Hollandsche Tuin*, *de Zwarte Arend*, *de Fransche Wijnstok*, bij Banning, op het Vreeburg en in het *Stations-Koffijhuis*; te Amsterdam in *het Vosje*, het *Wapen van Medemblik* en de *Nieuwe Stads-Herberg*; te Haarlem in *de Kroon* en het *Noord-Hollandsche Koffijhuis*; te 's Gravenhage in het *Bossche Veerhuis*; te Rotterdam in *den Romein*; te Sliedrecht en Werkendam aan de Regthuizen; te Hardinxveld in *de Drie Snoeken*; te Gorinchem in *den Hooiwagen*; te Vianen in *de Roos* en te Arnhem bij den Dooter en bij Holtus.

De bestekken zijn tegen betaling van *f* 1,— te bekomen aan de Directie-Keet te Utrecht (alwaar de teekeningen ter inzage liggen) zoomede ter Griffie van het Gouvernement aldaar, terwijl gedurende acht dagen vóór de Besteding, iederen werkdag, des morgens van tien tot twaalf ure, de noodige aanwijzing in loco zal gegeven worden.

OPENBARE AANBESTEDING.

(1) *** Burgemeester en Wethouders der stad Utrecht zullen op Zaturdag den 18. December 1852, des namiddags ten één ure, ten Stadhuize, in het openbaar aanbesteden:

Het VIERJARIG ONDERHOUD van den STRAATWEG van Utrecht naar Vreeswijk, ingaande den 1. Januarij 1853, en eindigende den 31. December 1856.

Het bestek ligt ter inzage aan Stads-Magazijn, achter Klarenburg.

De Secretaris der stad Utrecht,
H. G. RöMER.

HOUTVERKOOPING OP MEIJEHAGEN EN JAGTLUST.

(1) *** Op Dingsdag 7 December 1852, van Eiken HAKHOUT, TAKKENBOSSEN en zware BEUKENBOOMEN, ten overstaan van den Notaris Mr. H. A. R. VOSMAER, te Utrecht.

VERKOOPING IN DE BANK VAN LEENING TE UTRECHT.

(1) *** De PANDEN, die van den 1 Julij 1851 tot 30 Sept. 1851 zijn beleend, zullen uiterlijk 6. December 1852 gelost of afgedaan moeten worden. — De Verkooping zal in de *Weeskerk* plaats hebben Dingsdag 14. December 1852, en volgende dagen.

---

(1) *** Op Woensdag den 15. December 1852, des voormiddags ten 10 ure, zal men ten overstaan van den Notaris H. PEN, residerende te Baarn, op de Buitenplaats *Rust-hoek*, onder Baarn, publiek verkoopen: Eiken HAKHOUT, alsmede eene groote partij zware Beuken-, Eiken- en Linde BOOMEN.

(1) *** De Notaris DE BALBIAN VAN DOORN zal, den 8 December 1852, ten 11 ure voormiddags, te Vreeswijk, bij het Haagje, verkoopen: Wilgen BOOMEN en gekloofd Noten- en Elzen HOUT.

Den 8 December 1852, ten 2 ure namiddags, te Jutphaas, in het Brughuis, verhuren: 7 bunders AARDAPPELLAND, in Rhijnhuizen.

Den 9 December 1852, ten 9 ure voormiddags, te Jutphaas, in den Kriekenboom, verkoopen: Wilgen-, Essen- en andere BOOMEN en HAKHOUT.

Den 14 December 1852, ten 10 ure voormiddags, te Jutphaas, in het Geinhuis, verkoopen: Wilgen BOOMEN en BRANDHOUT.

(1) *** Op Dingsdag den 14 December 1852, des voormiddags ten 11 ure, zal te IJsselstein, ten huize van de Erven VAN ZWIETEN, in het openbaar worden verkocht:

een hecht en sterk BOUWMANSHUIS, Schuur, Berg, Erf en Grond, staande te IJsselstein buiten de IJsselpoort aan den IJsel, waarin eene Stalhouderij en Herberg is uitgeoefend, en uithoofde van ligging en inrigting voor den Kaashandel ook zeer geschikt is.

Nadere informatien zijn te bekomen ten kantore van den Notaris IMMINK, te IJsselstein.

(1) *** Op Zaturdag den 18 December 1852, des namiddags ten één ure, zal te Utrecht aan het Locaal van Verkoopingen, ten overstaan van den Notaris Mr. H. A. R. VOSMAER, publiek worden verkocht:

Een perceel uitmuntend BOSCHLAND, zijnde Elzen-, Essen- en Weerdenhakhout, strekkende uit den Groenendijk tot aan den Gageldijk, gemeente Westbroek, groot 6 bunders, 49 roeden, 10 ellen.

HOUTVERKOOPING OP VOLLENHOVEN.

(1) *** Op Dingsdag den 21. December, van Eiken en Elzen HAKHOUT, gevelde Sparren BOOMEN, 60 Populieren en Abeelen, drooge TAKKENBOSSEN, enz., ten overstaan van den Notaris Mr. H. A. R. VOSMAER, te Utrecht.

(1) *** H. A. BAARSLAG, J. BREUKELAAR Hzn. en J. A. VAN MINDEN, Makelaars, zullen, op Maandag 27 December 1852, des avonds na vijf ure, in het voormalige O. Z. Heeren-Logement te Amsterdam, door den Notaris J. VERSCHUUR, verkoopen:

N°. 1. Een kapitaal, hecht, sterk, weldoortimmerd en goed onderhouden KOOPMANS-WINKELHUIS, met Arduinsteenen Onderpui, Achterhuis, open Plaats, afzonderlijk verhuurde Kelder en Erve, waarin sedert jaren eene gerenommeerde *Apotheek* is en nog wordt uitgeoefend, staande te *Amsterdam*, op het fraaiste deel van den Kloveniersburgwal, tusschen de Nieuwmarkt en Watersteeg, buurt C, afd. 1, n°. 302.

En N°. 2. Een kapitaal, hecht, sterk en weldoortimmerd dubbel HUIS, Plaats, Achterhuis, Tuin en Erve, waarin vroeger eene gerenommeerde *Apotheek* genaamd *de Hoogduitsche Apotheek*, staande te *Utrecht*, aan de zuidzijde van het Oudkerkhof, wijk F. n°. 85. Breeder bij billetten omschreven en n°. 1 te zien op vertoon van een toegangbillet, door een der Makelaars onderteekend. De bewijzen van eigendom en de veilconditien zijn vier dagen voor en op den verkoopdag ter lezing ten kantore van de Notarissen HOOG en VERSCHUUR, op den Binnenkant bij de Schipperstraat; doch kopij der veilconditien van n°. 2 ten kantore van den Notaris J. C. DWARS te Utrecht.

UIT DE HAND TE KOOP.

(1) *** Een nieuw Satijn BILLARD met toebehooren, voor een' civielen prijs; te bevragen bij BLOM, op de Lange Nieuwstraat, n°. 455.

TE HUUR OF TEKOOP

(1) *** Een van ouds bekend **Logement,** met ruime Stalling, en Koffijhuis, waarvan de helft van den Koopprijs tegen billijke renten op kan gevestigd blijven. Aanvrage schriftelijk onder letter K. B. adres bureau dezer Courant *franco*.

(1) *** De ondergeteekende geeft te kennen dat de Leden van de Vereeniging *de Nijverheid*, gedurende het Wintersaizoen zullen doen maken HOUTEN BLOKJES, voor Straten, Plaatsen, Portecochères, Stallen, etc.

Utrecht F. V. G. ENGELBERT B.
6. Dec. 1852. Wijkmeester.

Buiten de Weerd Wijk M. No. 75, waar bestellingen zullen worden aangenomen.

(1) *** Men verlangt een LEERLING in eene Apotheek alhier, met of zonder kost op aannemelijke voorwaarden; adres *franco* brieven letter X, bij den boekhandelaar J. MADO te Utrecht.

(1) *** In de provincie Utrecht wordt ter *OVERNEMING* aangeboden een beklante KRUIDENIERSWINKEL, met het HUIS er bij *TE KOOP*. Te bevragen aan het Bureau dezer Courant met *franco* brieven onder La E.

(1) *** In eene Apotheek en Drogistwinkel alhier, is gelegenheid tot plaatsing van een LEERLING, die, des verkiezende, de scheikundige lessen zal kunnen bijwonen. Nadere informatien zijn te bekomen met franco brieven letter B. bij de Boekhandelaren J. G. VAN TERVEEN EN ZOON.

Nog nimmer hier gezien;
MECHANIEKE PIANINO'S.

(1) *** EDUARD HETZ, uit Frankfort a/m, heeft de eer aan het kunstminnend publiek te berigten, dat hij hier voor eenige dagen slechts in het GEBOUW VAN KUNSTEN EN WETENSCHAPPEN in de Zaal n°. 5 is uitgepakt met

Mechanieke Pianino's
Orgels met pedaal,
Orgels à percussion

en buitengewoon goed bewerkte Pianino's uit Parijs en Brussel.

De nieuwe wijze van zamenstelling der *Mechanieke Pianino's* doet het overbodig zijn, de pianomuziek te bestuderen. Door middel van een exkies toestel kunnen machinaal op deze Piano's alle stukken worden uitgevoerd, met eene keurigheid en reinheid door geen virtuoos te overtreffen. Door eene uitligting van dit mechanische toestel, blijft er eene *gewone Pianino* over, die lief van toon, door elken kunstenaar gaarne zal worden bespeeld.

Het magazijn is dagelijks geopend van des morgens 11 tot des namiddags 4 ure. Des verkiezende is de Heer HETZ persoonlijk tot het geven van nadere inlichtingen aan huis te ontbieden.

DE GEBROEDERS LESTRADE

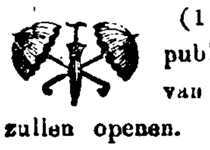

(1) *** melden aan het geëerd publiek, dat zij maandag een Magazijn van **Parapluien** in de Choorstraat zullen openen. Zij zijn voortdurend voorzien van een groot assortiment PARAPLUIEN en PARASOLS in alle soort en van alle prijzen, en tevens van de NIEUWSTE ZIJDENSTOFFEN, waarmede zij tegen matige prijzen Parasols en Parapluien overtrekken. Zij hebben *zijden Parapluien* van *f* 2,80 tot *f* 16.— en *katoenen dito* van *f* 0,90 tot *f* 4.—. Daarbij zijn ze ook voorzien van eene schoone sortering Wandelstokken in alle soorten.

Hunne nieuwe Winkel is geplaatst in *de Choorstraat* n°. 9, *naast den goudsmitswinkel van den heer* VAN KEMPEN.

(1) *** DE ERVEN D. ONDER DE LINDEN EN ZOON, te Amsterdam, hebben alom verzonden:

Het NOVEMBER-NOMMER van de

BOEKZAAL DER GELEERDE WERELD,

EN TIJDSCHRIFT VOOR DE PROTESTANTSCHE KERKEN IN HET KONINGRIJK DER NEDERLANDEN.

INHOUD.

BOEKBESCHOUWING. Dr. D. Schenkel, De idee der persoonlijkheid. Door Mr. *H. J. Koenen.* — Bijbeloefeningen van J. E. Voet van Campen. Door Dr. *F. C. van den Ham.* — Levensbeschrijving van Dr. Claus Harms. Door Ds. *L. J. van Rhijn.* — S. Hofmeijr, de Redevoeringen in de Vergaderingen van het Evangelisch Verbond in 1851. Door Ds. *J. J. van Toorenenbergen.* — Toespraak ter bevestiging van nieuwe Ledematen. Door *R.* — *J. Moll Jacobsz.*, Een Wachtwoord in de dienst van het Godsrijk. Door Dr. *C. N. de Graaff.* — *Ad. Borgnet*, De Nederlanden onder Koning *Filips II.* Door Mr. *C. M. van der Kemp.* — Nederlandsche Geschiedzangen. Door denzelfden. — Eerste Grondbeginselen der Aardrijkskunde. Door *s.*

MENGELWERK. Een Wacht-dag uit de eerste Christentijden. Door *Elisabeth Johanna Hasebroek.* — Ootmoed. Door Dr. *Nicolaas Beets.* (Poëzy.) — Vaarwel aan X. X. X. Door *Albertine Kehrer.* (Poëzy.)

KERKELIJK GEDEELTE, enz. Kerkelijke Mededeelingen en Beschouwingen. De Redaktie aan de Lezers. — De voorwaarde van kerkelijke gemeenschap. — Kerk-Nieuws (zoo volledig mogelijk) — Berigten. — Correspondentie. — Letter-Nieuws.

Met ult. Januarij zal No. 1 voor 1853 met een *geheel nieuwe letter* gezet verschijnen, tegen den geringen prijs van 30 Cents per nommer (8 à 9 vellen druks) of *f* 3.60 per Jaargang, hetgeen voor p. m. 100 vellen druks wel *uiterst goedkoop* is.

Uit plaatsgebrek zijn wij genoodzaakt, eenige artikelen en advertentiën te verschuiven.

PRIJZEN DER NAVOLGENDE ARTIKELEN TER UTRECHTSCHE MARKT, 4 December 1852.

Tarwe van *f* 9,70 tot *f* 10,40. idem nieuwe van *f* 7,50 tot *f* 8,75. *Rogge* van *f* 6,70 tot *f* 7,40. *Garst* van *f* 5,20 tot *f* 5,40. *Boekweit* van *f* 6,50 tot *f* 7,30. *Haver* van *f* 3,25 tot *f* 3,75. *Witte Bonen* van *f* 10,50 *f* 13,00. *Groene Erwten* van *f* 8,00 tot *f* 10,50. Graauwe idem en Capuc. van *f* 11,00 tot *f* 12,50. *Boter* van *f* 0,70 tot *f* 0,94. het pond. *Kaas* van *f* 20,00 tot *f* 32,00 de 100 ponden. *Aardappelen* van *f* 2,00 tot *f* 2,70 de mudde. *Rundvl.* van 45 tot 50 c. *Kalfsvl.* van 60 tot 65 c. *Schapen- of Lamsvl.* van 30 tot 35 c. *Varkensvl.* van 50 tot 55 c. het pond.

Nijmegen den 30. *Nov.* Alhier was de middelprijs ter markt van gisteren: van de 353 verkochte mudden Tarwe per Ned. mud *f* 9,33; van de 485 verkochte mudden Rogge *f* 6,95; van de Gerst was de hoogste prijs *f* 5,75 en de laagste *f* 5,25; van de Boekweit de hoogste prijs *f* 6,25 en de laagste *f* 5,75; van de Haver was de hoogste prijs *f* 3,25 en de laagste *f* 2,25. De prijs van de Boter was per Ned pond *f* 0,60 à *f* 0,70.

WAARNEMINGEN, gedaan op het Meteorologisch Observatorium te Utrecht. (*Zonnenburg.*)

Dec.	Uren.	Wind-rigting.	Wind-kr.	Barom. bij 0°	Ther. F	Afwijk. d. temp.	Vochtigh.	Gev. regen	*Aanmerkingen.*
				mm					
2	8	zzw.	2	758,28	36.9		0.97	0.6	Zwaar bewolkt.
	2	zw.	2	57,98	42.3	+ 0.5	96	0.6	Bewolkt.
	10	zw.	1	59,88	41,0		97	0	Id.
3	8	zw.	1	61,79	36,7		97	1.2	Id.
	2	w.	0	63,18	45,5	— 0.2	79	0	Ligt bewolkt.
	10	zw.	1	64,70	38,3		97	0	Zwaar bewolkt.
4	8	zzw.	1	62,34	43,2		99	0.1	Betrokken.
	2	zw.	3	60,04	49,1	+ 8.1	97	0.2	Id.
	10	zw.	4	60,73	50,2		96	4.5	Id. regen.

PRIJZEN DER EFFECTEN.

AMSTERDAM 4 Dec. 1852.

OMSCHRIJVING.			volgens de Societ. tot nut des Obligatie-Handels. van	tot	gebl.
NEDERLAND.					
Werkel. Schuld. . . .	2 1/2	pCt.	64 13/16	65	64 15/16
dito dito	3	„	77 1/2		
dito dito	4	„	96 1/2	96 11/16	96 1/2
Handel-Maats. kont.			119 1/2		
Oost-Ind. Leening . .	4	„	96 1/4	96 1/4	
FRANKRIJK					
Certificaten	3	pCt.	77 3/8	77 1/2	77 3/8
RUSLAND.					
Oblig bij *Hope en Comp.*	5	pCt.	108 5/8	108 3/4	
Obligat. 1828 en 1829	5	„	107 1/2		
Certificat. 1831 & 1833	5	„	97		
Certificaten 1840 . . .	4	pCt.	91 1/2		
Inschr. in Assign. . .	6	„	70 15/16	71 1/8	71
Certific. van Assign. .	6	„	71 1/2	71 5/8	71 1/2
POLEN.					
Obligatien	4	pCt.	85 1/2		
SPANJE.					
Obligatien	1	„	24	24 3/8	24
dito	3	„	50 1/2		
Binnenl. Schuld. . . .	3	„	44 3/16	44 5/8	44 3/16
Bewijzen Coupons			3 1/2		
OOSTENRIJK.					
Oblig. Metaliek	5	pCt.	78 5/8	78 5/8	
dito dito N.	5	„	91 3/4	92	92
dito dito	2 1/2	„	40 13/16	40 1/16	
BELGIE.					
Certific. bij *Rotschild*	2 1/2	„	54		
BRAZILIE.					
Geld. 1824, £ 100 .	5	pCt.	100 1/4		
PORTUGAL.					
te Londen	4	pCt.	41 5/8	41 7/8	41 5/8
dito	4	„	37 7/8	38	
AMERIKA.					
Ven. Obl. 6 pCt. nu	3 1/2	„	40 1/2		
Grenada, Oblig. . . .	2 1/4	pCt.	22	22 11/16	
N. Mexic. Oblig. 1851	3	pCt.	24 1/2	24 9/16	24 1/2

Utrecht, bij L. E. BOSCH en Comp.

Zitting van den Stedelijken Raad
van 25 November 1852.

Tegenwoordig zijn 24 leden, afwezig de heeren *v. Doorn, Bake, Bosch v. Drakestein, Jongeneel* en *v. Lier.*

Is ingekomen een schrijven van Gedep. Staten, met begeleidend extract van Z. Ms. besluit, inhoudende de verdaging van Z. Ms. beslissing op het tarief voor de leges ter Stedel. Secretarie tot het einde van Januarij 1853. — Voor informatie.

Ingekomen een prov. blad, inhoudende den regel van aftreding van Burgemeesters in deze provincie. Volgens dien regel treedt de Burgem. van Utrecht af in Januarij 1857. — Voor informatie.

Ingekomen eene dankbetuiging van de verzorgers der technische school, voor de van stadswege verstrekte toelage. — Voor informatie.

Ingekomen aan het adres van den Raad een blad, getiteld: *Advertentie-blad van den Boekhandel,* hetwelk bij voortduring zal worden toegezonden.

Wordt lezing gedaan van den afloop van eenige verpachtingen: die der tolgelden te Vreeswijk, der Hooglandsche brug en der twee overhaalschuitjes.

Is ingekomen een rekwest van den heer *G. Reede*, met eene begeleidende missive van den kameraar der stad. Rekwestant verzoekt, dat hem in eigendom moge worden afgestaan den grond van het bolwerk St. Lucas, waarop zijn huis en tuin liggen. — Het advies van den kameraar is afwijzend, omdat zijns erachtens genoemde grond tot een voor de stad doelmatiger einde, b. v. een ziekenhuis, ware te bezigen. Ook is de grond van het gansche bolwerk, 84 roeden, zeer goedkoop verhuurd, naar welke huur rekwestant de koopwaarde wenschte gerekend te hebben.

De Voorzitter merkt, na de lezing dier beide stukken, op, dat ook hij gelooft, dat er omstandigheden kunnen geboren worden, voor welke dit bolwerk tot betere einden dient beschikbaar gehouden te worden. — Daarna wordt besloten deze zaak in eene volgende vergadering in behandeling te nemen.

Is ingekomen een rekwest van den heer *A. J. Nieuwenhuis* c. s., inhoudende verzoek tot afschaffing van de bruggelden voor de Mariabrug en tot openlating dier zelfde brug des nachts. — Ter Secretarie nedergelegd.

Wordt ter tafel gebragt een voorstel van Burgem. en Weth. tot het bouwen van eene houten manege voor de veldartillerie, met teekeningen en een rapport van den stedelijken kameraar. — De Voorzitter merkt hierbij op, dat hij deze stukken, om der spoed wille, en gebruik makende van zijn regt daartoe, hem door de wet gegeven, reeds in handen eener Comm. heeft gegeven, bestaande uit de heeren *v. Beeck Calkoen, Bake, Vrolik, v. Ittersum* en *v. Veersen*, welke heeren gereed zijn hun rapport uit te brengen.

De heer *Vrolik*, rapporteur dier Comm., brengt verslag uit. De Comm. zegt, dat vroeger de stadsmanege door de dragonders en tot dusverre door de artilleristen is gebruikt. Voor de artillerie is de groote afstand van stalling en manege, vooral bij slecht weder, zeer hinderlijk voor de paarden zoowel als voor de manschappen. Behalve dien is het gebruik der manege door de militairen voortdurend lastig voor den stads rijdermeester, die in de uren, dat de militairen gebruik van zijne manege moeten maken geen les geven kan, en, alhoewel eene schadeloosstelling van *f* 780,— van stadswege ontvangende, meer aan lessen missen moet. Die gelden zullen dus niet meer behoeven verstrekt te worden, wanneer de Raad mogt besluiten, zoo als hare Comm. zulks voorstelt, aan het verlangen van den kommandant der artillerie te voldoen, om eene voor dat korps eigene manege te doen bouwen. — De Comm. heeft zich afgevraagd, of het voorgedragen plan voldoende was, vooral, omdat zij het noodig achtte, dat bij zulk eene oprigting met een in alle behoeften dienaangaande werd voorzien. De plaatsing kwam haar het geschiktste voor achter de meest westelijke der artill.-stallen, met een klein deel van het plantsoen en verder met den stadsgrond van den wijden Doelen. Het voordeel daarvan zou zijn 1°. dat de kosten, die de stad zich thans zou getroosten, in weinige jaren zouden vergoed worden door hetgeen zij niet meer verpligt zou zijn aan den rijdermeester, voor het gebruik der manege door het garnizoen, uit te betalen; 2°. groot gemak voor de art., welke dan den ganschen dag gebruik kan maken van de manege, 3°. dat dit gebouw aan den publieken weg uitkomende, altijd voor iets anders kon gebezigd worden, terwijl 4°. daarvoor geene de minste onteigening behoefde te geschieden. De Comm. stelt verder voor, om de lengte van het gebouw te brengen op 33 en de breedte op 16 ned. ellen, en het gebouw op te trekken met steenen voet, het dak met blaauwe pannen te dekken, terwijl zij, om het reeds naderend wintersaizoen, voorstelt, om onmiddelijk door stads werkvolk een aanvang te laten maken met het leggen der fondering en van den steenen voet, om daarna het houten gebouw aan te besteden. Eindelijk acht de Comm. het raadzaam, dat deze bouwing gevonden worde uit den post van buitengewone werken van fabrikage, op *f* 10,000 uitgetrokken, en waarop door den Raad tot nog toe niets is beschikt.

Wordt besloten deze zaak dadelijk in behandeling te nemen.

De Voorzitter merkt op, dat het plan, door den kameraar opgemaakt, en door Burgem. en Weth. aan de Comm. opgezonden, goedkooper was dan dat der Comm., welk laatste grosso modo *f* 800 meer zal kosten. Burgem. en Weth., ofschoon even als de Comm. in overleg getreden met den kommandant, kunnen zich echter met het voorstel der Comm. vereenigen, omdat het haars inziens beter is, dat, wanneer men tot de bouwing overgaat, die zoodanig geschiede, dat er later weder geene veranderingen of verbeteringen aan behoeven plaats te hebben. — Wat de zaak zelve betreft, deze is steeds een struikelblok geweest voor elk kavallerie-garnizoen. Het is onmogelijk, wanneer het gesneeuwd of geijzeld heeft, dat paarden en manschappen geregeld de manege bezoeken bij een zoo grooten afstand van stal en manege. Men kan het dus als een gebrek van inrigting beschouwen, wanneer daarin niet wordt voorzien. Vroeger heeft men altijd gestuit op het terrein. Die zwarigheid is nu opgeheven. De stalling wordt er niet door verkleind en het gedeelte, dat van het plantsoen wordt afgenomen, hindert noch de wandeling, noch het gezigt. Spr. gelooft, dat het zaak zou zijn, om, wil men het garnizoen behouden, eene nieuwe manege daar te stellen, waardoor men dan ook den stads rijdermeester in zijn les-geven niet meer hinderlijk zal behoeven te zijn. — Nog moet Spr. opmerken, dat de som, welke in andere steden voor vergoeding aan de manegehouders wordt gegeven, aanmerkelijk veel grooter is dan hier.

De heer *Both Hendriksen* zegt, dat men vroeger veel kosten heeft gemaakt, om het garnizoen alhier te behouden, doch niettegenstaande vele pogingen hiertoe door het plaatselijk bestuur, jaren lang er van is verstoken gebleven. Sedert eenige weken heeft men nu hier veld-artillerie; doch om daarvoor terstond groote kosten te maken, zou hij niet geraden achten. Mogt het plan dus doorgaan dan wenschte Spr., dat men het goedkoopste aannam, en niet dat, waarbij eene tribune en soortgelijke onkosten gemaakt zouden worden. De kolonel was eerst met eene kleine manege tevreden, en later verlangde hij weder eene grootere. Vroeger werd als een bezwaar tegen de stads manege opgegeven, dat deze te groot was.

De heer *Vrolik* moet hier opmerken, dat sommige leden misschien met bevreemding vernomen zullen hebben, dat het plan der Commissie duurder is dan dat door Burgem. en Weth. voorgesteld. Door de heusschelijke inlichtingen van den kolonel der artillerie is het der Comm. echter voorgekomen, dat er eenige vergissing heeft plaats gehad, daar de opgave was 15 ellen, welke Burgem. en Weth. buitenwerks hebben beschouwd, ofschoon de bedoeling is binnenwerks, zoodat dan de breedte ten minste een el zou moeten vergroot worden. De kolonel heeft gevraagd, eene manege, die minstens tweemalen zoo lang was als zij breed is, en voor de juiste breedte is opgegeven 14,80 ned. el. Op die lengte en breedte heeft de Comm. de manege nu, binnenwerks, gehouden. De stads rijschool, die al te groot is verklaard, heeft driemaal de lengte der breedte. — Wat de tribune betreft, deze zal niet kunnen wegvallen; men moet toch eene plaats tot berging van goederen hebben, terwijl zij ten andere, ten gemakke voor de toeschouwers dient, die anders door de paarden zouden vertrapt worden.

De heer *Ackersdijck* brengt hulde aan Burg. en Weth. en aan de Commissie voor de spoedige en naauwkeurige behandeling dier zaak. Hij heeft echter ééne bedenking, waarover hij gaarne inlichtingen zal afwachten, namentlijk op wat grond de verpligting der stad rust om het garnizoen eene manege te verschaffen? Op zich zelf zou men zeggen, het leger behoort aan den Staat, en alle kosten daarvoor worden, volgens de Grondwet (Art. 187), uit 's lands kas voldaan. Historisch is men wel daarvan afgeweken, en heeft men dergelijke lasten op de gemeenten doen drukken, doch verpligtend is het naar Spr. meening niet, en hij is daarom voor alsnog huiverig aan het voorstel zijne goedkeuring te hechten.

De Voorzitter zegt, dat er ten opzigte van 't geen van stads- of rijkswege daaraan moet worden verstrekt nog veel onzekerheid heerscht. Het rijk verschaft der stad zekere som voor stalling. Spr. gelooft wel dat de stad zich aan sommige uitgaven zou kunnen onttrekken, doch meent ook tevens, dat daardoor de belangen der ingezetenen niet zouden worden behartigd; bestaat er geene goede manege, dan zou de reg. het garnizoen wel kunnen verminderen. Het is niet te ontkennen, zegt Spr., dat de stad voor de stalling eene redelijke vergoeding ontvangt. Daarvoor moet zij in de behoefte van stalling en plaatsing voorzien, en het komt Spr. voor, dat ook daarom een weinig welwillendheid te billijken is.

De heer *Vrolik* wijst den Raad op andere plaatsen; hoe Amersfoort, voor den opbouw eener mannege eene geldleening van *f* 12,000 heeft geopend. In het algemeen toch beschouwen de steden zulke zaken voor hare rekening.

De heer *Nahuys* zal in dit bijzonder geval vóór de manege stemmen, doch zal voortaan, om de gronden door den heer *Ackersdijck* in het midden gebragt, zich tegen dergelijke militaire werken verklaren. Ook acht Spr. onze stad om hare strategische ligging reeds ongelukkig genoeg geplaatst, dewijl zij in tijd van oorlog het toevlugtsoord voor vriend en vijand wordt. Spr. wijst de leden daarbij op de voorgedragen wet, volgens welke in oorlogstijd geene schadevergoeding wordt gegeven.

De heer *Ackersdijck* heeft nog geene genoegzame inlichtingen bekomen op zijne vraag, en meent, dat men, door de toestemming van het voorstel van de goede beginselen zal afwijken. De regering mag verlangen, dat de stad goede inrigtingen voor huisvesting verschaffe, ook de gelegenheid om in alle andere behoeften te voorzien; doch de kosten daarvoor behoorden niet door de stad gedragen te worden. Wanneer men beweert, dat de plaatsen, die voor eigene rekening goede inrigtingen voor de garnizoenen daarstellen de voorkeur krijgen, dan zou er eene kansberekening ontstaan, om de stad te bevoordeelen door eene met de Grondwet niet strokende handelwijze, en Spr. zou in dat geval er verre af zijn daaraan zijne stem te geven. Men moet aannemen, dat de minister, om redenen van algemeen rijksbelang bepaalt waar de troepen behooren gelegd te worden; doch het zoude beledigend zijn te veronderstellen, dat hij zoude verlangen, dat de gemeenten te dier zake uitgaven zouden doen tot ontlasting van de rijksbegrooting. En moge dit zoo zijn, dan zoude Spr. het er voor houden, dat de Gemeenteraad het zoude behooren te weigeren, al ware het, dat hij kon berekenen, dat er voordeelen uit ontspruiten zouden.

De heer *Boer* zegt, dat ook zijns inziens de eigentlijke verpligting niet bestaat, en gelooft, dat die ook nergens is aan te wijzen. Hij meent, dat in vele plaatsen het plaatsel. bestuur getracht heeft het vertoeven van garnizoen gemakkelijk te maken, 't zij tot verkrijging van meerdere troepen, 't zij om tot behoud van garnizoen eenigen grond te hebben. Hij gelooft ook, dat dit ten grondslag ligt bij de tegenwoordige voordragt, en dat de stad wel zeker mag rekenen dat het voor haar van belang is, dat zij garnizoen heeft, want niet alleen hebben honderde manschappen alhier thans voedsel en onderhoud noodig, maar ook een talrijk korps officieren, waarvan de meeste met hunne familiën hier zijn komen wonen. Spr. verwacht goede uitkomsten van die vermeerderde verteering, vooral ook voor de opbrengst der accijnsen. Wanneer de stad aan den eenen kant zich nu echter opofferingen getroost, doch aan den anderen kant de verzekering niet kan erlangen, dat zij het garnizoen zal behouden, dan zal dit op het onderhavige geval van veel beteekenis te achten zijn. Van de beslissing dier kwestie zal afhangen of Spr. zijn ja of neen aan het voorstel geeft. De minister van oorlog toch meent als beginsel te moeten aannemen, dat hij garnizoen naar eenige plaats zendt naar gunst. Is dit zoo, dan bestaat er een groot bezwaar tegen het voorstel, want wie zal dan de verzekering geven, dat welligt niet, voor dat de manege nog klaar is, zij niet meer voor het garnizoen noodig zal zijn? Immers de minister heeft nu reeds, om eene luttele som voor transportkosten door dezen Raad aan het Ministerie geweigerd, de bedreiging geopperd, om het garnizoen weder weg te nemen.

Het is den heer *v. Beeck Calkoen* voorgekomen, dat de Raad vrijheid heeft dusdanige uitgave te doen. De stad is verpligt huisvesting te geven met wat daartoe noodig is, en Spr. meent, dat de manege eene noodzakelijke vereischte is bij de huisvesting van kavalerie of veld-artillerie. Om die reden heeft de stad ook tot dus verre de manege gehuurd, welke uitgave zij van denkbeeld was dat tot de huisvesting behoorde.

De heer *v. d. Heuvel* gelooft ook, dat de manege eene inrigting is om de manschappen te oefenen, doch tevens behoorende tot de gebouwen door de stad te verstrekken. Spr. acht deze uitgave gelijk met de toelage voor de academie. Ook heeft de stad eene

ruiter-manege, doch die wordt thans tot een ander einde gebezigd; er heeft dus ten dien opzigte slechts eene verplaatsing plaats. Om die reden meent Spr. het voorstel te moeten aannemen, maar niet uit vrees voor pretensiën van hoogerhand.

De Voorzitter deelt in de zienswijze, dat het geene bepaalde verpligting is, eene manege te bouwen; en, wanneer Spr. de grondwet naziet, dan lijdt het zijns inziens geen betoog, of het Rijk is verpligt de kosten daartoe te dragen. Maar is het dan billijk, vraagt Spr., dat het Rijk alle kosten drage, en de stad alleen de voordeelen heeft? Alle de hier in garnizoen leggende militairen betalen aan de Stedel. belasting. Het Rijk moet, als het ware de goederen dus duurder betalen. Al rust dan op het Rijk al eens de verpligting, is het dan een zoo verkeerde toestand, dat men met het Rijk in schikking treedt? Als de hooge regering eene goedkoope stad zocht, dan zou ze het garnizoen in Kampen leggen. Dat doet ze niet, ze acht Utrecht eene meer geschikte plaats, en het komt Spr. dus voor, dat de stad eenigzins verpligt is, de regering in dezen te helpen. Het is niet te ontveinzen of het nieuwe garnizoen zal direkt of indirekt veel voordeel aan de stad aanbrengen. Het belang der stad is dus, om iets meer te doen, dan men regtens zou kunnen vorderen.

De heer *v. Ittersum* acht de waarborg, of de manege lang zal worden gebruikt, ondoenlijk te geven. In dezen tijd wisselen de ministers elkander gedurig af: hoe zou een opvolger dan altijd gevolg kunnen geven aan de meening van zijn voorganger? Spr. meent, dat de lusten de lasten in de onderhavige kwestie overtreffen, en, wanneer men dus het ministerie moeijelijkheden in den weg legt, zouden andere steden, die dit beter inzagen, wel eens van dit verschil partij kunnen trekken, door den minister voorstellen te doen, die hem noopten eene garnizoens verandering, in het belang van het korps te doen plaats hebben. Nu vraagt Spr., wanneer de burgerij meer belang heeft bij het behoud van het garnizoen, of het dan wel geraden is, om het regtspunt op de punt eener naald af te meten? Wanneer de stad, door eene weigering het garnizoen kwijt raakt, dan heeft de regering daardoor de burgerij geen voordeel aangebragt, naar Sprs. meening. Staat de regering aan den anderen kant de bouwing toe, en zij ziet hare hoop, om het garnizoen te behouden, niet verwezenlijkt, dan, meent Spr. kan zij evenwel met gerustheid terugzien op hetgeen zij gedaan heeft.

De heer *Vrolik* herinnert, bij al het aangehaalde, nog den Raad den onzekeren toestand van 1848, toen in 's Rijks munt voor millioenen aan waarde aanwezig waren, en er geen garnizoen was, om die tegen eene mogelijke aanranding te verdedigen.

De heer *Ackersdijck* wil niet beschouwd worden als een tegenstander der zaak, want hij vindt in het plan veel aannemelijks. Hij heeft alleen inlichtingen gevraagd. Deze thans gegeven zijnde, en bij de overtuiging, dat deze zaak in het belang der stad kan geacht worden, wil Spr. gaarne alle verdere aanmerkingen opschorten. De grondwet is in dezen wel stellig in hare bepalingen, doch hij geeft toe, dat aan die bepalingen eerst door afzonderlijke wetten volkomen gevolg kan worden gegeven, waarom Spr. dus ook kan toestemmen voor alsnog inschikkelijkheid te gebruiken. Alhoewel zijne reeds gegeven gronden niet genoegzaam overtuigend wederlegd zijn, zal Spr. toch in dit geval voor het voorstel stemmen.

Den Voorzitter was het aangenaam, dat er door deze discussiën eenig licht over deze zaak is verspreid. De Raad moet zich, naar zijne meening, niet altijd angstvallig afvragen: zijn wij er wel toe *verpligt?* Toen er kwestie was van eene verplaatsing der munt, was het geene verpligting om buitengewone kosten aan de gebouwen te maken; intusschen begreep het bestuur toen, dat het zich opofferingen moest getroosten, en later is het gebleken, dat er juist ten gevolge dier opofferingen een nieuwe band was ontstaan, die veroorzaakte, dat die inrigting is gebleven. Wat het bezwaar, door den heer *Boer* geopperd, betreft, ook dit heeft eerst bij Spr. zwaar gewogen; Burgem. en Weth. hebben zich daarom verpligt geacht, om dit bezwaar dadelijk aan den Minister te doen kennen, omdat, wanneer de stad om het minste geschilpunt zou bedreigd worden, het garnizoen te zullen verliezen, Burgem. en Weth. zich niet geregtigd achtten voorstellen aan den Raad te doen om betere huisvesting aan de troepen te bezorgen. Uit een schrijven van den Minister echter, eerst kortelings ontvangen, blijkt het, dat die vrees niet zoo sterk behoeft te zijn, aangezien de Minister in dien brief zegt, dat alleen de gewigtigste beweegredenen eene verplaatsing van het garnizoen konden ten gevolge hebben. Dit neemt dan ook de vroegere bedreiging ter oorzake van de kwestie over de transportkosten eenigzins weg, en tevens het grootste bezwaar, dat tegen de oprigting eener manege bestond.

De heer *Boer* verklaart thans, zich ook met het voorstel te zullen vereenigen.

In omvraag wordt het voorstel der Comm. met 23 tegen 1 stem aangenomen. Tegen de heer *Schuller*.

Aan de orde van behandeling is de missive van den Minister van Oorlog, over de transportmiddelen van zieke militairen. — Burgem. en Weth. doen het voorstel, om provisioneel de zaak te laten op den ouden voet, om reden er eene wet op dit punt is voorgedragen, en er dus alle vermoeden bestaat, dat eene dusdanige kwestie niet meer zal voorkomen.

De heer *v. d. Heuvel* heeft met leedwezen en verwondering den brief des Ministers gelezen, die om eene zoo luttele som van *f* 50 à *f* 100 met eene bedreiging voor den dag komt van het garnizoen te zullen verplaatsen, wanneer zijn wensch in dezen niet wordt gevolgd. — Vroeger, zegt Spr., heeft de Stad eene schoone kazerne gebouwd en terstond daarop verloor zij hare troepen. Later is daarvan gebruik gemaakt voor een hospitaal, en het heeft groote moeite gekost, van het Rijk de vergoeding daarvoor te ontvangen. Later heeft de Stad ook met het Rijk eene kwestie over geweren gehad, welker verbetering eerst gezamentlijk zou worden gedragen, terwijl later daarvoor eene ongehoorde som door de Regering aan de Stad is in rekening gebragt, welke de Raad geweigerd heeft te voldoen; daarna heeft men trachten te transigeren, omdat onze Stad dan toch goede geweren bekomen had, doch die transactie is nog niet eens aangenomen. Nu moet de Stad al weder transportkosten dragen, die wel niet groot zijn, maar toch niet door haar behoorden gedragen te worden, en waarom? omdat de Minister zich aan zijn reglement houden moet; maar het Sted. Bestuur moet zich aan de wet houden. Spr. wenscht dus, dat, wanneer het stuk aan den Minister werd beantwoord, dan ook ontwikkeld werd, wat de Stad in het voordeel van het garnizoen reeds gedaan heeft.

De heer *Schuller* wil na het gezegde niet uitwijden over den brief des Ministers. Toon en vorm maken het moeijelijk voor den Raad, om op zijn vroeger genomen besluit terug te komen. Wat betreft het gezegde des Burgemeesters, de voorgedragen wet betreffende, meent Spr., dat die wet, hoewel voorleden jaar ingediend, niet op nieuw in de 2e Kamer is ter tafel gebragt.

De heer *de Vos* meent, dat evengemelde wet onlangs werkelijk op nieuw is voorgedragen. Hij acht voorts de onderwerpelijke zaak van veel moeijelijker aard dan die betrekkelijk het bouwen eener manege ten dienste der artillerie. Door het daaromtrent genomen besluit heeft men genoeg getoond, dat men hier even als elders niet schroomt, om, hoezeer door de wet niet verpligt, eene inrigting daar te stellen ten gerieve van het garnizoen, op welks bezit men prijs stelt. In deze geldt het echter geheel iets anders, en wel de intrekking van een besluit, waarbij op niet wederlegde gronden is aangenomen, dat geen plaatselijk bestuur verpligt is om in de transportmiddelen van doortrekkende militaire corpsen of detachementen of van zieke militairen te voorzien dan tegen restitutie van wege het Rijk van de daarvoor uitgeschotene gelden. Had de Minister van oorlog zich enkel bepaald bij de moeijelijkheden, die er voor zijn Departement in bestaan om binnen een betrekkelijk kort tijdsbestek die zaak anders te regelen en op dien grond den Raad verzoekt nog eenigen tijd der verouderde gewoonte te volgen, men zou er gemakkelijk toe hebben kunnen komen om den gestelden termijn te verlengen, doch nu er eene missive is, waarbij de Minister niet onduidelijk dreigt met het wegnemen van de onlangs hier geplaatste artillerie, ontstaat de vraag of niet de waardigheid van het Stedelijk bestuur verbiedt om op het vroegere besluit terug te komen. In ieder geval vermeent Spr., dat zulks niet bij een eenvoudig besluit, zoo als is voorgesteld, zou behooren te geschieden, doch veeleer bij missive van den Raad, uitgaande aan den Minister, moest worden geantwoord, met te kennengeving, onder anderen, dat de Raad uit het schrijven van Z. E. met genoegen ontwaard had, dat tegen de gronden, waarop voormeld Raadsbesluit was genomen, geene afdoende bedenkingen zijn aan te voeren, en de Raad mitsdien te regt tot dat besluit gekomen is; — dat de Raad niet kan aannemen dat het den Minister ernst zoude zijn om, bij volharding aan zijde van den Raad, het garnizoen te verleggen, daar toch de Raad vertrouwen moet, dat Z. E. bij de voordragt aan Z. M. tot plaatsing der artillerie alleen het strategisch en algemeen Rijks belang en geenzins eene bijzondere gunst voor deze stad op 't oog heeft gehad, en dus ook om eene nuttige zaak als deze wel geene verandering in de aangewezen militaire stellingen zal voordragen: — dat de Raad niet inziet hoe met mogelijkheid de vermeerdering van het garnizoen eenige belangrijke vermeerdering der hier bedoelde transporten zoude kunnen te weeg brengen, zoodat door eene vermindering van het garnizoen ook de bezwaren, welke voor Z. E. uit de volharding bij het gezegde besluit zouden ontstaan, weggenomen of merkbaar verminderd zouden worden; — dat, zoo de Minister aan reglementen gehouden is, de Raad zulks is aan de wet, die verbiedt om uit de gemeentekas te betalen kosten, welke ten laste van 's Rijks schatkist zijn; — dat evenwel de Raad niet wil ontkennen, dat voor den Minister moeijelijkheden kunnen bestaan om binnen een kort tijds-bestek deze zaak anders te regelen, en dat de Raad op dien grond alleen ten blijke dat zij den Minister in den geregelden gang der zaken niet wil belemoeijelijken, bereid is den alsnog gedurenden zekeren termijn ten aanzien der transportmiddelen voor doortrekkende militaire korpsen of detachementen op den ouden voet voort te gaan, doch dat in allen geval door den Minister ten onregte met zoodanige transporten die van zieke militairen worden gelijk gesteld, daar toch volgens de niet wederlegde gronden van haar gemeld raadsbesluit, op laatstgenoemde transporten het voor eerstgemelde vast gestelde tarief ten eenemale is ontoepasselijk, weshalve daaromtrent ook geene termijn is gesteld, maar enkel besloten, dat bij de halfjarige declaratien de verschotten niet meer naar dat tarief, maar, zoo als die werkelijk gedaan zijn, zullen worden opgegeven en teruggevraagd zoodat te dien aanzien geene belemmering in den geregelden gang der zaken denkbaar is. Spr. kan zich mitsdien niet vereenigen met het voorstel door Burg. en Weth. gedaan.

De vorige Spr. geen bepaald amendement hebbende voorgesteld, wordt het voorstel van Burgem. en Weths. in omvraag gebragt. Bij stemming verklaren er zich 12 leden voor en 12 tegen, zoodat de zaak in eene volgende vergadering zal worden beslist. Tegen stemden de heeren *Voorduin*, *v. Asch v. Wijck*, *Schuller*, *Nahuys*, *v. Ittersum*, *Voswinkel Dorselen*, *v. Reede*, *Boer*, *M. v. Cleeff*, *Both Hendriksen*, *Walland* en *de Vos*.

De Burgemeester geeft lezing van eene ontvangen dankbetuiging van Regenten van de R. K. armenkamer voor de verleende subsidie, en deelt mede, ten opzigte van eene in het dagblad voorkomende zinsnede, alsof hij bij de behandeling der begrooting zoude gezegd hebben, dat eene boerderij der R. K. armenkamer maar *f* 4000 opbragt, terwijl de uitgaven en lasten *f* 3000 bedroegen, dat men hem dienaangaande verkeerd schijnt begrepen te hebben, daar hij bedoeld heeft, dat in het algemeen aan de inkomsten der R. K. armenkamer groote uitgaven kleven. Tevens maakt hij van deze gelegenheid gebruik om te verklaren, dat hij zich in het algemeen volstrekt niet verantwoordelijk stelt voor hetgeen in het dagblad als door hem gesproken wordt opgenomen.

Aan de orde is de behandeling van het rapport der Comm. over de spoorwegen. — De Comm. heeft echter verzocht, om nog eene zamenkomst over deze zaak te mogen houden, alvorens tot de behandeling over te gaan. — Wordt besloten aan het verzoek der Comm. te voldoen, en de beraadslagingen te verdagen.

Aan de orde der eerstvolgende vergadering wordt gesteld de behandeling van het rapport der Comm. betreffende eene wijziging in het reglement voor het beurtveer van Utrecht op Zwolle.

De Comm., belast met het rekwest van den molenmaker *de Graaf*, is gereed verslag uit te brengen. Daar hieruit echter een regtsgeding kan voortspruiten, wordt dit rapport met gesloten deuren uitgebragt, waarna de zitting wordt gesloten.

Utrecht, bij L. E. BOSCH en Comp.